

ха. Големи сватби! Огъна вънка си гори. Тия работи - вънка най-напред, след туй въкщи са влазя. След туй "булката" и "годеника" с гайдата, с кавалите, ши ги заведат при кума - там да направят пак майтапи. Или при бабата и при дядото, дет са на булката - там ши идат да правят майтапи. Сичко става през ноцта. Ний ши отделим един човек за тях, с "мъжката булка". Може и гайдата да иде. Зависи какво поръчение има. Може бащата на булката да ѝ поръчал - да дойде да ми свири еда-кой. Другите пак остават тукана. Сватбата си продължава. Постепенно са изживя тва нещо" (3).

Водят булката за вода. "В понеделник от сутринта до обед продължава. Сякой носи брашно, пшеница носят с шиници. За да стават семейство годеника и булката - зарад туй го носят. Сега не го правят вече. В понеделник водят булката за вода на чешма, на кладенец. Свирач ходи. Хоро играят там, край кладенеца. Три бакърчета ритат. Ако са килне на една стърна, детето щяло да ѝ женско, пък ко са захлюпи - мъжко. Сватбата свършва в понеделник на обед. Ний, музикантите, до в понеделник сме, до обед" (2).

Описанията на придружените с инструментална музика сватбени ритуални действия, направени от самите свирачи, разкриват съществената позиция на музикантите в обряда. Но сватбеният инструментален репертоар на изследваните села изглежда не е толкова обширен и специфичен. "Протоколните" мелодии представляват инструментално изпълнение на известни сватбени песни: на бръснела - "Барем се ерген, мамо, находих"; на прибулване и извеждане - "Ела се вие, превива"; на блага ракия - "Добрутру сватя, носим ти ракия", а мелодията на хорото Лазарца е по лазарска песен. При движението на сватбеното шествие по пътя се свири ръченица. Според музикантите ръченица и Лазарца са специалните сватбарски свирни. Вероятна причина за такова схващане е различието в музикалното изграждане на инструменталните изпълнения - мелодиите по песни са кратки, с проста структура, а ръченицата и хорото Лазарца имат инструментално изграждане и развита музикална форма с по-голяма продължителност. Когато се играят хора или сватбарите са на трапезата, се свирят обичайните за селищната музикална култура хороводни или трапезни мелодии.

Седянка

Свиренето на седянка заема особено място в живота на ергените свирачи.